

«Підводні камені страхових виплат»

ЗМІСТ

1. Вступна частина
2. Суть, форма та види страхування
3. «Підводні камені» страхових виплат
4. Обов'язкове страхування
5. Добровільне страхування
6. Методи боротьби з недобросовісними страховиками

Форма та види страхування

Страхування може бути добровільним або обов'язковим.

Добровільне страхування - це страхування, яке здійснюється на основі договору між страхувальником і страховиком. Загальні умови і порядок здійснення добровільного страхування визначаються правилами страхування, що встановлюються страховиком самостійно відповідно до вимог цього Закону.

Обов'язкове страхування – це страхування, що здійснюється на підставі Закону та умови якого регулюються виключно законом.

Види страхування

- Найпопулярніші види добровільного страхування:
  - страхування КАСКО (транспортного засобу) та страхування нерухомого майна
  - страхування відповідальності перед третіми особами
  - страхування життя та здоров'я

- Найпопулярніші види обов'язкового страхування:
  - Обовязкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (автоцивілка)
  - Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті
  - Авіаційне страхування

Підводні камені страхових виплат

- Відмова у виплаті страхового відшкодування
- Навмисна затримка розгляду страхової справи та затримка у виплаті страхового відшкодування
- Зменшення розміру страхового відшкодування
- Регресна вимога страховика

Обов'язкове страхування (на прикладі автоцивілки)

- Причини для відмови:
- навмисні дії особи, відповідальність якої застрахована (страхувальника), водія транспортного засобу або потерпілого, спрямовані на настання страхового випадку.
- вчинення особою, відповідальність якої застрахована (страхувальником), водієм транспортного засобу умисного злочину, що призвів до страхового випадку (події, передбаченої статтею 41 цього Закону.
- невиконання потерпілим або іншою особою, яка має право на отримання відшкодування, своїх обов'язків, визначених цим Законом.
- неподання заяви про страхове відшкодування впродовж одного року, якщо шкода заподіяна майну потерпілого, і трьох років, якщо шкода заподіяна здоров'ю або життю потерпілого, з моменту скоєння дорожньо-транспортної пригоди.

Випадки коли шкода не відшкодовується

- шкоду, заподіяну при експлуатації забезпеченого транспортного засобу, але за спричинення якої не виникає цивільно-правової відповідальності відповідно до закону;
- шкоду, заподіяну забезпеченому транспортному засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду або водію транспортного засобу;
- шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів, які знаходилися у забезпеченому транспортному засобі, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду, та які є застрахованими відповідно до пункту 6 статті 7 Закону України "Про страхування"
- шкоду, заподіяну майну, яке знаходилося у забезпеченому транспортному засобі, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду;
- шкоду, заподіяну при використанні забезпеченого транспортного засобу під час тренувальної поїздки чи для участі в офіційних змаганнях;

- шкodu, пов'язану із втратою товарної вартості транспортного засобу;
- шкodu, заподіяну пошкодженням або знищенням внаслідок дорожньо-транспортної пригоди антикварних речей, виробів з коштовних металів, коштовного та напівкоштовного каміння,
- шкodu, заподіяну в результаті дорожньо-транспортної пригоди, якщо вона відбулася внаслідок масових заворушень і групових порушень громадського порядку, військових конфліктів, терористичних актів

Затримка у виплаті страхового відшкодування

- Процедурне затягування виплати страхового відшкодування
- Не здійснення виплати страхового відшкодування протягом 90 днів з дня подачі заяви на виплату страхового відшкодування

Зменшення розміру страхового відшкодування

- Законні методи зменшення страхового відшкодування:
  - Знос, Тотальна гибель транспортного засобу, ПДВ
- Незаконні методи зменшення страхового відшкодування:
  - маніпулювання спеціалістів страховика з цінами на відновлення транспортного засобу

Знос транспортного засобу

- Автомобіль марки «Toyota», 2013р. випуску
Вартість відновленого ремонту на станції технічного обслуговування – 70 000 гривень.
Вартість нових деталей -, які замінюються – 50 000 гривень.
- Коефіцієнт фізичного зносу, що нарахований страховиком – 40%
- Замість вартості ремонту в сумі 70 000 гривень, страховик законно сплатить лише -50 000 гривень (50 000 – 40% +20 000).

Страховик має право регресу до страхувальника або водія транспортного засобу:

- якщо він керував транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння
- якщо він керував транспортним засобом без права на керування транспортним засобом відповідної категорії;
- якщо він після дорожньо-транспортної пригоди за його участю самовільно залишив місце пригоди чи відмовився від проходження відповідно до встановленого порядку огляду щодо стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння
- якщо дорожньо-транспортна пригода визначена в установленому порядку безпосереднім наслідком невідповідності технічного стану
- якщо він не повідомив страховика у строки і за умов, визначених у підпункті 33.1.2 пункту 33.1 статті 33 Закону;
- до особи, яка заподіяла шкоду навмисно.

- воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, терористичних актів, захоплення, піратських дій, громадянських війн, народних хвилювань, трудових конфліктів, страйків;
- конфіскації, реквізиції, арешту або знищення ЗТЗ за вимогою військової або цивільної влади;
- використання ЗТЗ у задалегідь відомому Страхувальнику (Вигодонабувачу) аварійному стані;
- пошкодження (виходу з ладу) вузлів, агрегатів ЗТЗ в результаті природного зносу, корозії, браку у виготовленні і ремонті, а також порушень затверджених міжремонтних норм пробігу;
- пошкодження ЗТЗ вантажем, що перевозиться;
- будь-якого радіоактивного забруднення, внаслідок якого неможлива експлуатація ЗТЗ;
- крадіжки та/або пропажі конструктивно незакріплених частин ЗТЗ;
- затягнення каменів, гравію, пилу, піску або будь-яких інших предметів, що викликають погіршення характеристик двигуна або його дострокову заміну;
- дослідної перевірки ЗТЗ після капітального або аварійного ремонту;
- рейсів, проведених у рамках запізнюючих заходів (демонстрації, випробування тощо);
- випробувань нових конструкцій ЗТЗ, а також проведення інших рейсів, що потребують спеціального дозволу;
- керування ЗТЗ особою, що не має на це права;
- керування ЗТЗ особою у хворобливому стані, у стані стомлення, а також перебуваючи в стані наркотичного, токсичного або алкогольного сп'яніння, або під дією лікарських засобів, що знижують швидкість реакції;
- навмисних дій Страхувальника/його уповноваженого представника/Вигодонабувача, спрямованих на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника/його уповноваженого представника/ Вигодонабувача, встановлюється відповідно до законодавства України;
- грубої необережності Страхувальника/його уповноваженого представника/Вигодонабувача, власника потягу, диспетчерського персоналу, у тому числі порушення встановлених норм і правил експлуатації даного типу ЗТЗ або невиконання положень нормативних документів, що регламентують перевезення небезпечних вантажів, та нормативних актів з технічного обслуговування рухомого складу;
- недотримання Страхувальником/ його представником/ Вигодонабувачем, у тому числі їх працівниками, Правил пожежної безпеки України (а поза межами України відповідно до нормативної бази законодавства країни перебування у галузі дотримання норм пожежної безпеки) стосовно легкозаймистих або вибухових матеріалів, що перебувають на під'їзних коліях, місцях загального користування і негайного користування, інших місцезнаходженнях застрахованих ЗТЗ або безпосередньо у застрахованому ЗТЗ;
- перевезення вибухових, легкозаймистих, радіоактивних, отруйних та інших небезпечних вантажів, не призначених для такого перевезення;
- технічного обслуговування, а також інших операцій, проведення яких не є наслідком страхового випадку;
- неякісно зробленого ремонту або необхідності виправлення неякісно зроблених ремонтних робіт;
- прихованих конструктивних дефектів та/або неякісного виготовлення ЗТЗ;
- виходу з ладу, у тому числі короткого замикання електричних або механічних приладів, що є невід'ємною частиною ЗТЗ, за умови, що їх вихід з ладу не є результатом страхового випадку;
- **неясного зникнення, загибелі або відсутності при проведенні переобліку, пропажі ЗТЗ, якщо Страхувальник/його уповноважений представник/Вигодонабувач не може дати вичерпних пояснень (доказів), що встановлюють конкретну причину його пропажі, в т.ч. у випадках, якщо пропажа була виявлена при проведенні**
  - пошкодження ЗТЗ від вогню та/або вибуху внаслідок причеплення вагонів до локомотиву;
  - горіння (у тому числі забруднення або загазованості застрахованого ЗТЗ), обумовленого специфікою технічного процесу виробництва або умовами установок і агрегатів, а також оброблення предметів вогнем або іншими термічними (тепловими) впливом з метою їхнього перероблення, змінення інших якісних характеристик, якщо горіння не поширилось;

– **Страховик не відшкодує збитки і витрати, що пов'язані з:**

- транспортуванням ЗТЗ, за винятком витрат по транспортуванню пошкодженого ЗТЗ з місяця страхового випадку до місяця ремонту;
  - заподіянням збитку навколишньому середовищу, здоров'ю людей і майну третіх осіб;
  - відміною або перенесенням рейсів в зв'язку з загибеллю (пошкодженням) ЗТЗ;
  - відшкодуванням збитків, що були завдані життю та здоров'ю; збитки за пошкодження вантаж та майно, що перевозиться ЗТЗ; іншим об'єктам, що знаходяться поза ЗТЗ, або ЗТЗ, що не є предметом цього Договору; а також в будь-якому випадку не відшкодовуються непрямі збитки, які можуть бути викликані страховим випадком (штраф, вигода, яку втрачено, втрата прибутку, простій, стоянка, банківське обслуговування, моральний збиток та інше);
  - збитками що сталися з ЗТЗ після передачі Страхувальником в оренду третій особі (на час перебування ЗТЗ в оренді), та/або якщо ЗТЗ були передані Страхувальником у володіння або користування третій особі шляхом, відмінним від оренди.
- Також за цим Договором не відшкодовуються:
- вартість ремонту і технічного обслуговування ЗТЗ, які не викликані настанням страхового випадку;
  - вартість робіт, пов'язаних з реконструкцією або переобладнанням ЗТЗ, ремонтом або заміною його окремих частин, деталей та/або обладнання в результаті їх зносу, технічного браку, поломки і т.п.;
  - витрати на проведення заміни (замість ремонту) деталей, вузлів, агрегатів ЗТЗ, здійснені через відсутність на спеціалізованому ремонтному підприємстві необхідних запасних частин для ремонту цього майна;
  - вартість заміни деталей при можливості їх відновлення згідно з технологією технічного обслуговування виробника ЗТЗ;
  - втрата експлуатаційних якостей та/або товарної вартості ЗТЗ,
  - витрати на експрес-доставку деталей, що підлягають заміні у зв'язку із настанням страхового випадку;
  - 5.4. Страховик не надаватиме покриття і не нестиме обов'язку та відповідальності стосовно відшкодування будь-якого збитку, або надання будь-якої послуги за цим Договором страхування, якщо надання цього покриття, відшкодування збитків, або надання будь-якої послуги поставить Страховика під загрозу застосування будь-яких санкцій, заборон чи обмежень Організації Об'єднаних Націй або торгових чи економічних санкцій, закону і правил Європейського Союзу, Сполученого Королівства та Сполучених Штатів Америки.

Добровільне страхування (на прикладі страхування КАСКО)

- Групи відмови у виплаті страхового відшкодування:
  - відмови, що пов'язанні з невизнанням страховиком страхового випадку
  - обмеження страхових ризиків
  - відмови, внаслідок невиконання страхувальником своїх обов'язків

Затримка виплати страхового відшкодування (КАСКО)

- Право страховика затримати виплату страхового відшкодування, що передбачене Договором и Правилами страхування
- Зловживання страховиком своїми процесуальними правами

Зменшення розміру страхового відшкодування

- Законні методи зменшення страхового відшкодування:
  - Знос, Тотальна гибель транспортного засобу, ПДВ, недострахування.
- Незаконні методи зменшення страхового відшкодування:
  - маніпулювання спеціалістів страховика з цінами на відновлення транспортного засобу

Тотальна гибель автомобіля

- Вихідні дані:

Вартість автомобіля до ДТП 140 000 гривень.

Вартість відновлювального ремонту після ДТП – 130 000 гривень

- Приклад:

Вартість авто до ДТП – 140 000 гривень. Вартість пошкодженого авто, що визначена страховиком на он-лайн аукціоні – 120 000 гривень. Таким чином, Страховик при вартості ремонту в 130 000 гривень, сплатить лише 20 000 гривень (ще й вирахує франшизу – 5% від страхової суми).

Недостраховання

- Приклад:

Страхова сума ТЗ «Toyota» на момент укладання Договору – 500 000 гривень.

Вартість транспортного засобу на момент ДТП – 600 000 гривень.

Вартість збитку – 100 000 гривень.

Страхова виплата – 83 000 гривень
(недостраховання 17%)

Методи боротьби

- адміністративний метод
- судовий